

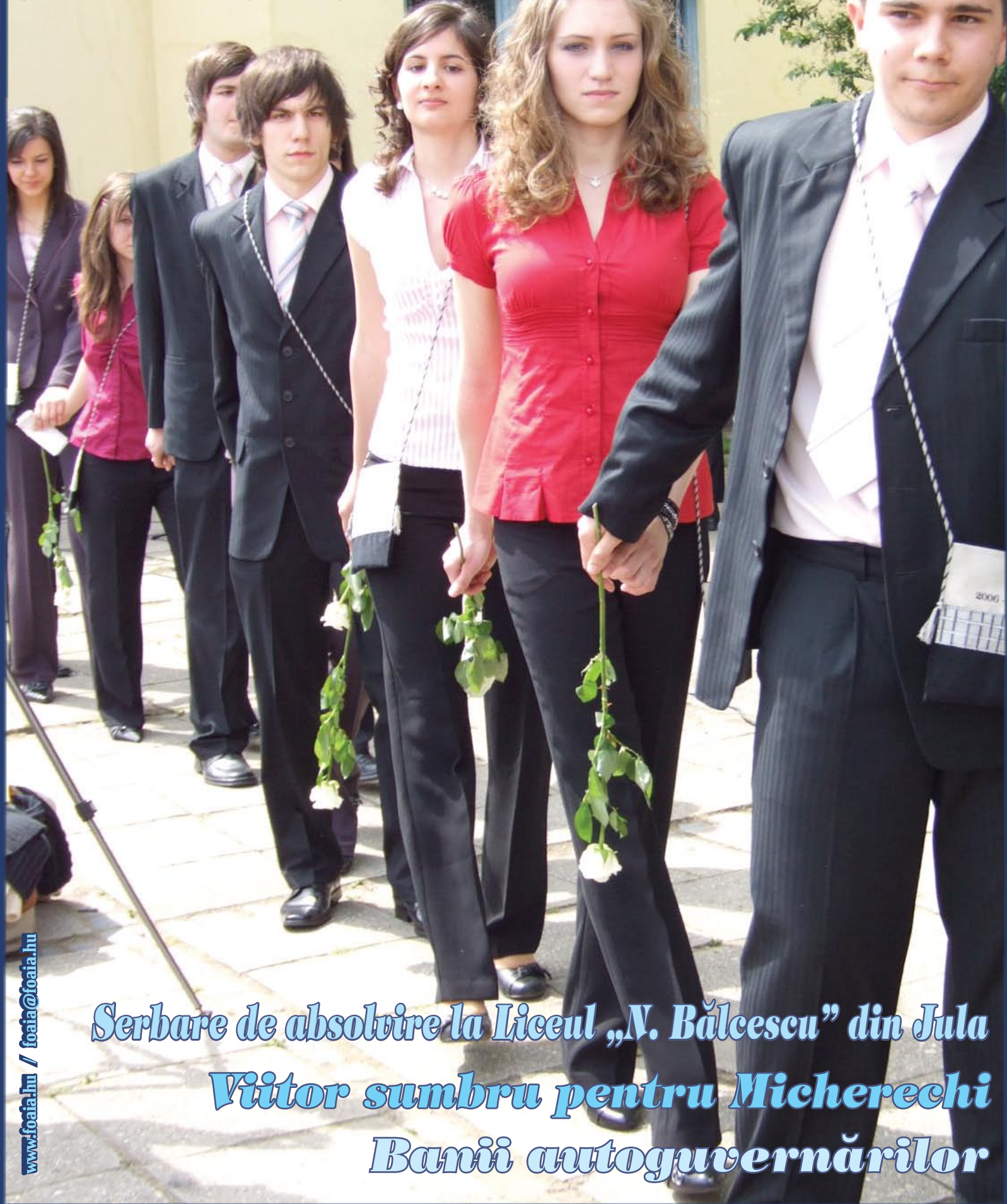
VINERI • 7 MAI 2010 • ANUL LX NR. 19

FOAIA

ROMÂNĂ

românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

*Serbare de absolvire la Liceul „N. Bălcescu” din Jula
Viitor sumbru pentru Micherechi
Banii autoguvernařilor*

CALENDAR ORTODOX

- 10 mai, luni – Cuv. Isihie Mărt. și Lavrentie.
 11 mai, marți – Sf. Sfințit Mc. Mochie; Sf. Chiril și Metodie, apostolii slavilor.
 12 mai, miercuri – † Sf. Mc. Ioan Valahul; Sf. Epifanie, Arhiep. Ciprului; Sf. Gherman, Patr. Constantinopolului (Odovania Praznicului Învierii Domnului).
 13 mai, joi – (†) **Înălțarea Domnului (Ispasul); Ziua Eroilor**; Sf. Mc. Glicheria; Cuv. Serghie Mărt.
 14 mai, vineri – Sf. Mc. Isidor; Sf. Sfințit Mc. Terapont.
 15 mai, sâmbătă – Cuv. Pahomie cel Mare; Cuv. Ahile, Ep. Larisei.
 16 mai, duminică – Cuv. Teodor cel Sfințit; Sf. Mc. Isachie, Simeon și Petru. Duminica a VII-a după Paști (a Sf. Părinți de la Sinodul I Ecumenic).

Foaia a scris...

Acum 50 de ani

„Prezentăm cititorilor noștri câteva aspecte ale turneului întreprins de echipa culturală din Bătania prin comunele: Otlaca Pustă, Micherechi, Săcal, Bedeu, Jaca și Crâstor. (...) Atât dansurile naționale maghiare, cât și cele românești și sârbești au fost îndelung aplaudate de către publicul spectator. Toate sunt pline de pitoresc și bogăție de armonii și au fost interpretate cu măiestrie de către tinerii dansatori. Totuși unele din ele, ca de exemplu dansul sârbesc Hopa-țupa și jocul românesc Călușelul parcă au plăcut mai mult, tocmai pentru faptul că ele au constituit și o noutate în unele localități”. (După turneul echipei culturale din Bătania, autor: I., Foaia Noastră, nr. 9, 1 mai 1960, pag. 7)

Acum 30 de ani

„La Micherechi, la sfârșitul lui aprilie, a fost dată în folosință noua clădire a Cooperativei de economii, care va sigura condiții prielnice atât lucrătorilor filialei, cât și celor ce vor depune sume aici. Filiala din Micherechi stă la dispoziția solicitanților cu diverse servicii, așa ca de exemplu adunarea depunerilor, acordarea împrumuturilor, asigurări, plățirea câștigurilor de lotto și toto”. (Nou obiectiv de economii, Foaia Noastră, nr. 19, 11 mai 1980, pag. 3)

Acum 10 ani

„Nu prea demult, câțiva țigani din Budapesta s-au îmbrăcat în haine românești simțind mirosul banului... A și fost tam-tam mare și »ospăț«. Românii adevărați ca să nu rămână de răsul lumii, s-au unit și ei apoi au câștigat meciul... Ce fel de câștig?... Și cine a câștigat...? Nu se știe...! La începutul acestui an, la Budapesta am avut o discuție lungă cu o persoană competentă în problema minorităților. Domnul mi-a atras atenția că tot ce se întâmplă la noi are un gust amar, un miros de »ethno-business«. Ce expresie potrivită! Am încercat să contrazic interlocutorul meu, dar mi-am dat seama că nu am prea multe argumente serioase. Critica mi-a picat cam rău, deși tot ce a spus s-a nimerit – adevăruri și lucruri concrete pe care nu am putut să le contra-argumentez”. (Ethno-business, autor: Șt. Oroian, Foaia românească, nr. 20, 19 mai 2000, pag. 3)

Jula

Și pentru a treia oară: NU

Consiliul Local din Jula a decis la ședința sa din 29 aprilie că nu va preda școala și căminul românesc din Jula în administrarea Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria. Majoritatea consilierilor au refuzat cererea AȚRU din mai multe motive printre care: AȚRU nu a atașat dosarului nici de această dată anexele obligatorii și nici o nouă ho-

tărâre a Adunării Generale a AȚRU și nu a dat dovadă de respectarea Legii Educației din 1993, § 4 (7), care asigură respectarea mai presus de orice a intereselor copilului; dosarul înaintat de AȚRU nu cuprinde poziția părinților și a elevilor (acestea fiind anexe obligatorii), dar nici vreo concepție de specialitate și de gospodărire.

Reamintim că AȚRU a

înaintat până acum de trei ori cererea pentru preluarea Școlii generale, liceului și căminului de elevi români „N. Bălcescu” din Jula: prima dată în 29 decembrie 2007, în 29 decembrie 2008 și în 29 decembrie 2009, de fiecare dată primind răspuns negativ atât din partea Autogovernării Românești din Jula, cât și din partea Consiliului Local al orașului Jula. E.I.

Budapesta

Ungaria va avea un guvern mai mic

Premierul desemnat Orbán Viktor își propune să înființeze cel mai mic guvern pe care l-a avut Ungaria până acum, reducând numărul miniștrilor la 8, față de 14 cât erau în executivul socialist. Președintele Fidesz-ului, marele învingător al alegerilor legislative din aprilie, și-a prezentat luni membrii noului său Guvern. Astfel, Matolcsy György, economist, va conduce un super-minister însărcinat cu Economia și Dezvoltarea. Externele vor fi preluate din nou de Martonyi János, 66 de ani. Pintér Sándor, 62 de ani, își va relua rolul de ministru de interne, în timp ce Réthelyi Miklós, 71 de ani, ar urma să conducă

noul Minister al Resurselor Naturale, ce include sănătatea, educația, cultura și tineretul. Fazekas Sándor, 47 de ani, va deveni șeful Ministerului pentru Dezvoltarea Rurală, iar Fellegi Tamás, 54 de ani, va deține portofoliul Dezvoltării Naționale. Noul ministru al

apărării va fi Hende Csaba. Ministerul Administrației Publice și al Justiției va fi condus de Navracsics Tibor, 44 de ani, și va fi și vicepremier. Semjén Zsolt, 48 de ani, liderul creștin-democraților, va fi vice-premier însărcinat cu afacerile generale. A.B.

Poza săptămânii

Uitați-vă mai în spate! Arta e acolo, nu în containerele de gunoi...

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă:

Serbare de rămas bun la Jula (foto: Ana Cioca)

Documente de interes public

Banii autoguvernărilor

În Ungaria, în sistemul de autoguvernări ale minorităților putem enumera în prezent 49 de reprezentanțe românești. În primul an al actualului ciclu electoral, în 2006, numărul total al acestora a fost exact 50, dar între timp într-un sector de Capitală (în sectorul VI) s-a desființat consiliul care se angajase mai devreme la reprezentarea românilor.

La ora actuală, numărul autoguvernărilor locale românești este 45, pe județe funcționează 2, pe Capitală s-a format 1 reprezentanță, iar la nivel pe țară există ATRU. În anul de mijloc al ciclului electoral, în 2008 aceste 49 de autoguvernări au administrat suma totală de peste 186 de milioane de forinți.

Sursa primordială a veniturilor autoguvernărilor minoritare este subvenția pe care o primesc de la bugetul de stat. Consiliile

ședințe deschise. Bugetul autoguvernărilor minoritare conțin date de interes public. Autoguvernarea pe țară (ATR), de exemplu, are obligația prescrisă prin lege să publice în fiecare an în Monitorul Oficial al Republicii Ungare (Magyar Közlöny) cifrele bugetului propriu.

Legea nr. LXIII din 1992 a protecției datelor cu caracter personal și accesul la datele de interes public stabilește că autoguvernările au obligația deosebită să informeze prompt și precis publicul despre problemele bugetare, de administrarea organelor lor. Autoguvernările trebuie să asigure ca datele de interes public să poată fi cunoscute. Legea prescrie că autoguvernările trebuie să publice cu regularitate, electronic sau pe altă cale, datele administrării lor, iar în caz de solicitare directă, ele au obligația să pună la

tatului să fie șterse fără întârziere.

Pentru facilitarea accesului la datele de interes public privitor la administrarea autoguvernărilor românești, inclusiv ale celor care s-au angajat la reprezentarea românilor, ne-am angajat să adunăm la un loc date găsite de altfel în diferite forme, cele mai multe publicate pe site-urile primăriilor. Am ales anul 2008, pentru că la ora actuală pentru acest an există date pe un an bugetar încheiat la toate cele 49 de autoguvernări românești. Tabelul întocmit cuprinde cifra veniturilor încasate în anul de referință. Publicăm mai jos cifrele bugetului autoguvernării pe țară și ale celor 3 autoguvernări teritoriale. Redăm în tabelul de mai jos și numărul persoanelor care la ultimul recensământ (din 2001) s-au declarat de români în Ungaria.

Autoguvernarea	Președinte	Anul 2008 (Ft)	Recensământ/2001
ATR	Traian Cresta	83.925.000 Ft	7795 persoane
Budapesta	Roxin Anna	20.918.000 Ft	1205 persoane
Jud. Bichiș	Gheorghe Gros	1.692.352 Ft	3223 persoane
Jud. Bihor	Elena Szilágyi	1.340.000 Ft	669 persoane

din localitățile mai mari însă au șanse reale să obțină bani și de la primării. Există apoi diferite fonduri destinate pentru finanțarea programelor culturale ale minorităților. Autoguvernările mai bine organizate își întregesc bugetul apelând în general cu succes la aceste fonduri.

Autoguvernările minoritare își stabilesc bugetul prin decizii corporale. Despre problemele de buget se poate lua decizie doar la

dispoziția oricui aceste informații.

Tot legea citată mai sus stabilește că datele de interes public pot fi solicitate oral, în scris sau pe cale electronică de oricine. Pentru obținerea informațiilor de interes public, solicitantul nu trebuie să-și prezinte datele personale. În caz că solicitarea se face în scris sau electronic, în urma informării despre datele publice, trebuie ca datele personale ale solici-

pe Țară a Românilor din Ungaria conține și încasările primite de la stat pentru întreținerea instituțiilor sale, Centrul de Documentare și Redacția „Cronica”. ATRU are fonduri garantate prin legea bugetară a țării.

Autoguvernările teritoriale s-au format prima dată în urma modificării legii minorităților din 2005, precum tot în actualul ciclu electoral s-a constituit pentru prima dată și autoguvernare pe Capitală. Șt.F.

EDITORIAL

Viitor sumbru pentru Micherechi

Azi la școala generală din Micherechi învață 201 copii. La mijlocul lui iunie vor părăsi băncile instituției 28 de elevi, majoritatea lor continuându-și studiile la Liceul „Nicolae Bălcescu” din Julia. La toamnă, însă, se vor așeza pentru prima dată în băncile școlii din Micherechi doar 7 copii, cu toate că de la grădiniță ies 13 copii. De câteva zile se răspândește că din toamnă alți 15 copii vor fi scoși din școala din Micherechi și vor învăța în altă parte. Dar nu la o altă școală românească... Datele vorbesc de la sine. Nu trebuie să fii mare matematician ca să-ți dai seama de viitorul sumbru ce așteaptă școala din Micherechi. Și pe întregul sat, care (încă) se laudă că este singura localitate din Ungaria cu o populație majoritar românească.

Până la toamnă mai sunt multe luni și nu se știe care va fi numărul final al elevilor care vor abandona școala din Micherechi. Se știe însă că cei 15, care au semnalat până acum că vor pleca, se vor înscrie la școli ungurești: la Julia, la Șercad sau la Ghian (Kötegyán). Problema este că acești copii români vor fi pierduți pentru comunitatea românească: ei cu siguranță nu vor mai învăța la liceul românesc sau la vreo facultate românească, vor uita limba română și nu vor mai învăța nici să danseze sau să cânte românește. Vor fi asimilați total.

Nu ne propunem să căutăm vinovați sau să facem reproșuri cuiva. Însă nu ne putem preface că problema nu există. Ba dimpotrivă, ea există și poate să provoace un efect de domino în viitorul comunei Micherechi, iar soarta acestei localități trebuie neapărat să îngrijoreze întreaga comunitate românească. Când ne referim la efectul domino ne gândim la faptul că odată ce scade numărul copiilor la școala din Micherechi, va scădea drastic în maximum 5-10 ani și numărul elevilor de la liceul românesc, după care nu vor mai fi nici studenți români la facultățile din Sarvas, Seghedin sau Budapesta (aici, de altfel, de ani de zile nu prea se mai înscriu tineri din rândul comunității românești din Ungaria), dar nu vor fi nici bursieri în România din partea minorității române din Ungaria.

Dacă am căuta totuși responsabili, sigur că în primul rând conducerea satului și cea a școlii trebuie să analizeze cu atenție situația produsă și să caute soluții. Trebuie neapărat să se așeze la o masă cu părinții, cu profesorii și să dezbată, să discute toate neînțelegerile, nemulțumirile. Dacă e nevoie de schimbări (ori în conducere, ori în cadre, ori în concepții), ele trebuie făcute neapărat, altfel satul își pecetluiește viitorul.

Nu este însă mai mică nici responsabilitatea părinților. Mulți părinți de azi sunt atâta de egoiști în ce privește odrasla lor, încât cred că prin grijele maximalizate îi fac bine copilului când, de fapt, îi fac rău. Dacă problema lor este că școala nu dă destule cunoștințe pentru copii sau nu sunt mulțumiți cu munca pedagogilor, părinții au tot dreptul să facă presiuni asupra conducerii școlii, să se sfătuiască cu directorul ce ar trebui schimbat. Sigur că asta e calea mai dificilă, dar cu siguranță este mai de viitor. Scoaterea copiilor de la școală și mutarea lor la alte școli ungurești va nenoroci nu doar instituția (pentru că va primi mult mai puțin sprijin de la stat), dar și viitorul satului și al întregii comunități românești din Ungaria.

De câțiva ani, așa-numita „școală bilingvă” (se citește: româno-maghiară) din Micherechi a devenit tot mai mult școală ungurească. Ea este destinată pieririi dintr-un singur motiv: pentru că își pierde pe zi ce trece specificul românesc. Următorul pas va fi că ea va deveni o simplă școală ungurească, după care va fi înghițită de altele din localitățile învecinate. Iar un sat fără școală are în față un viitor sumbru.

Eva Iova

Pe scurt...

**ROMÂNIA ȘI MOLDOVA,
DOUĂ STATE CU UN SIN-
GUR POPOR**

Pe 27-28 aprilie, o delegație din Moldova, în frunte cu *Mihail Ghimpu*, președintele interimar al republicii, a efectuat o vizită oficială în România. În timpul vizitei, au fost semnate o serie de acorduri care se referă, în special, la acordarea unui ajutor nerambursabil de 100 de milioane de euro pentru Moldova, creșterea de la 2150 la 5000 a burselor pentru absolvenții moldoveni care vor să urmeze studii superioare în România, realizarea unor proiecte de infrastructură și altele.

UN NOU POD PESTE TISA

S-a încheiat prima etapă a concursului pentru atribuirea unui nume podului peste Tisa de pe autostrada M43, ce leagă Seghedinul de frontiera cu România. Din cele peste o mie de propuneri, juriul a ales cinci nume, ținând cont de decideratul ca denumirile să aibă caracter local, să fie scurte și ușor de reținut, dar totodată să fie cunoscute de populația întregii țări. Pentru runda a doua au rămas în competiție denumirile: Podul Gyevi, Móra Ferenc, Napfény, Radnóti Miklós și Szent-Györgyi Albert, informează eric.info.

**FESTIVALUL PORTULUI
NAȚIONAL, LA ROMA**

În cele 120 de parohii ortodoxe românești din Italia s-a desfășurat, la sfârșitul săptămânii trecute, Festivalul portului național. Manifestarea a început la sediul Episcopiei Ortodoxe Române a Italiei din Roma, unde peste 200 de români au prezentat costume din mai multe zone ale României. Identitatea națională este dată în special de costumul popular, care la români diferă de la o localitate la alta. Este ceea ce a subliniat în prima zi a Festivalului portului românesc episcopul ortodox din Italia, preasfințitul *Siluan*.

**„CERBUL DE AUR” 2010,
LA MAJORAT**

TVR va organiza și anul acesta Festivalul Internațional „Cerbul de Aur”, care va avea loc în perioada 1-6 septembrie, în Piața Sfatului din Brașov. Ediția din 2010 va sărbători „majoratul” festivalului.

Concurs de eseuri
pentru elevii din Ungaria

Guvernul României, prin Departamentul pentru Românii de Pretutindeni a lansat un concurs de eseuri pentru elevii români din Ungaria. Pot participa cu lucrări elevi între 10 și 18 ani. Doritorii trebuie să trimită până pe data de 15 mai 2010, la sediul DRP (bd. Primăverii 22, Sector 1, București) un eseu de maximum două pagini, pe tema operei lui Mihai Eminescu „Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie”. Autorii celor mai bune lucrări vor putea participa gratuit la tabăra de creație „Ipotești, file din poveste” de la Ipotești, jud. Botoșani, din perioada 14-21 iunie 2010. Fiecare participant trebuie să

atașeze eseului o pagină cu datele unde poate fi contactat (adresa poștală, număr de telefon, e-mail), precum și vârsta și școala unde învață sau forma de învățământ alternativ pe care o frecventează. Detalii pot fi găsite pe www.drp.gov.ro. E.I.

Ziua Europei la Jula

Odată cu aderarea la Uniunea Europeană, ziua de 9 Mai a devenit o zi importantă pentru noi. Consulatul General al României la Jula organizează festivitatea de sărbătorire a Zilei Europei în data de 10 mai. Manifestarea va avea loc la Centrul Cultural Românesc din Jula, cu începere de la ora 16.30. Programul va cuprinde: alocuțiunea susținută de domnul consul general *Ioan Fodoreanu*, o manifestare folclorică prezentată de CJCPCT – Satu Mare și lansarea volumului „Istoria secretei a Sătmarului”, autori *Felician Pop* și *Robert László*. A.B.

Un singur candidat
la Chitighaz

Consiliul Local din Chitighaz a publicat recent concursul pentru ocuparea funcției de director al Școlii Generale și Grădiniței de Naționalitate Română. Postul va putea fi ocupat de la 1 august a.c., pe o perioadă de 5 ani. Termenul limită de înaintare a dosarelor de concurs a fost până la 14 aprilie 2010. Primărița *Maria Gyuricska Kalcsó* ne-a informat că până la termenul limită a fost înaintat doar un singur concurs, al actualei di-

rectoare *Erica Borbély*. Doamna primar a mai menționat că dosarele vor fi apreciate până în 31 mai a.c. de o comisie de specialitate, care va cere părerea corpului profesoral, a consiliului părinților, a comisiei de învățământ a primăriei precum și acordul Autoguvernerii Românești din localitate. Decizia finală va fi luată luna aceasta, la o viitoare ședință a consiliului local. A.B.

Dansatori
români
la festivalul
naționalităților

La sfârșitul acestei săptămâni va avea loc, la Ráckeve, Festivalul Naționalităților din Ungaria. În cele trei zile, între 7-9 mai, dansatorii, coriștii și muzicanții participă la expoziția „Naționalitățile noastre în imagini”, la un concurs de calificare, la balul naționalităților și la gală.

Concurenții vor fi de naționalitate croată, germană, maghiară, sârbă, bulgară, slovacă, greacă și română. Românii din Ungaria sunt reprezentați de păstrătorii de tradiții din Aletea și echipa de dansuri patronată de Centrul de Documentare și Informare din Jula, precum și Ansamblul folcloric „Cerbul de Aur” din Budapesta.

Înainte de festival, pentru a prezenta și publicului din Jula repertoriul cu care vor participa la concursul naționalităților, păstrătorii de tradiții din Aletea și Jula susțin un recital de dansuri populare vineri, 7 mai, la Centrul Cultural Românesc din Jula, cu începere de la ora 12.00. R.P.

Numere
de telefon noi

Recent s-au schimbat numerele de telefon de la Departamentul Minorităților Naționale și Etnice din cadrul Cămariei Primului Ministru. Numerele noi sunt: 061/795-6501, 061/795-6483, 061/795-1000, fax: 061/795-0582

Consilierul principal *Ștefan Frătean* poate fi contactat la numărul 061/795-6501 și prin e-mail la adresa stefan.fratean@meh.gov.hu.

Alte contacte găsiți pe site-ul www.nek.gov.hu. Adresa Departamentului pentru minorități este 1055 Budapesta, strada Báthory nr. 12, iar adresa poștală 1357 Budapest, căsuța poștală nr. 2. R.P.

Magyar Rádió

Emisiunea
românească de radio:www.radio.hu

Gastronomie Românească la Budapesta

În luminata zi a celei de-a cincea Duminici de după Învierea Mântuitorului nostru Iisus Hristos, la Budapesta, a avut loc un eveniment deosebit în viața comunității românești. În organizarea Centrului Cultural și Pastoral-Misionar „Sfântul Vasile cel Mare” s-a desfășurat prima ediție a Festivalului Gastronomic Românesc din Budapesta. De fapt, membrii centrului nu au făcut altceva decât să ajute la îndeplinirea unei inițiative ce s-a născut în sânul comunității și la care doamnele, dar și domnii au pus umărul cu mare entuziasm și dăruire.

Sărbătoarea a debutat cu Sfânta Liturghie Arhierească, celebrată sub protia Preasfințitului Părinte Episcop Siluan, avându-i alături pe cei doi slujitori ai altarului Bisericii noastre ctitorite de Emanuel Gojdu, pentru că se cuvenea, în cel mai curat gând creștin, ca românii să își hrănească mai întâi sufletele de harul lui Hristos.

După ce s-au împlinit cele ale lui Dumnezeu, cu toții s-au pogorât în grădina din incinta clădirii ce aparține Episcopiei noastre și au pornit concursul gastronomic. Gospodinele, îmbujorate de emoția competiției dar și de gingașul vis că poate vor câștiga, au început a îmbia oaspeții cu tot felul de bunătăți: zâmbete cuceritoare, cuvinte dulci ca mierea, dar și bucate alese ce răspândeau mirosuri îmbietoare. Dar nici bărbații nu s-au lăsat mai prejos și au demonstrat că talantul gătitului le este și lor

dăruit de la bunul Dumnezeu. Grădina s-a umplut de vesele graiuri românești și de voie-bună. Concurenții s-au întrecut să dobândească bunăvoința participanților, dar mai ales pe cea a Preasfințitului Siluan, după cum și era firesc.

Toți cei care au gustat bucatele au avut datoria și plăcerea de a vota cea mai gustoasă mâncare și cel mai delicios desert. Votul, exprimat democratic, a decis „la fotografie” câștigătorii. De fapt, cei mai câștigați au fost toți participanții, concurenții ori simpli degustători. Totuși, cunună – adică diplomă – au primit doamnele Didina Zima și Șerbana Kiss-Meiroșu. Premiile, oferite tuturor concurenților, au constatat în colecții de CD-uri imprimate cu geniala muzică a lui George Enescu și în cărți aparținând marilor scriitori

ai literaturii române, ce au fost dăruite de Ambasada României. Felicitări călduroase merită cu prisosință toți concurenții pentru că strădania lor a fost una izvorâtă din inimă și aducătoare de mare bucurie.

La eveniment au participat și membrii diplomației românești, în frunte cu Doamna Ambasador Irina Comaroschi, care nu pierde nici un prilej de a fi în mijlocul comunității românești și de a o sprijini cu toată puterea.

Pentru întâia dată, un grup de credincioși aparținând parohiei românești romano-catolice din Budapesta, având în frunte pe unul dintre cei doi preoți români ce o slujesc, au participat alături de frații lor români ortodocși la o manifestare românească. Nădăduim ca acesta să fie începutul unei apropieri firești și binevenite între cele două comunități creștine și românești.

Cea mai mare răsplată pe care au primit-o organizatorii nu a constatat în cuvinte ori felicitări, ci în bucuria împărită în ochii celor ce părăseau cu regret, către seară, festivalul.

Dumnezeu să răsplătească osteneala celor ce au concurat, strădania celor ce au susținut și părinteasca purtare de grijă a celui ce a binecuvântat.

Singhelul David Pop

Subvenții pentru programe românești

Curatoriul Fundației Publice pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria a hotărât, în ședința sa din 29 aprilie, să distribuie 99 milioane de forinți pentru cele 13 minorități din țară. S-au luat decizii în categoriile programe culturale și tabere de tineret.

Taberele de limba maternă și autocunoaștere pentru copii și tineret vor fi susținute în acest an cu 32 milioane de forinți, dintre care 1.791.000 de forinți primesc cele 6 proiecte românești. Patru tabere românești nu sunt finanțate de Fundația Publică. Cele șase proiecte câștigătoare sunt:

- Săptămâna românească – 200.000 forinți – Autogovernarea Românească din Bedeu;
- Tabără de icoane și limba română – 196.000 forinți – Fundația pentru Viitorul localității Jaca;

□ Tabăra de păstrare a tradițiilor tinerilor români din Ungaria, Făget – 399.000 forinți – Asociația Culturală a Românilor din Chitighaz;

□ Cea de-a IX-a ediție a taberei de dansuri populare de naționalitate din Săcal – 400.000 – Asociația de Naționalitate și de Păstrare a Tradițiilor, de Dezvoltare și Organizare a Comunității;

□ Programe de motivare de limbă și autocunoaștere în anturaj de limba maternă, Moneasa – 200.000 forinți – Autogovernarea Românească din Medgyesegyháza;

□ Concursul școlilor românești din Ungaria – 396.000 forinți – Autogovernarea Românească din Pocei.

R. Pățaș

Pe scurt...

JULA

În urma înscrierilor preșcolarilor în anul școlar 2010/2011, 16 elevi vor ocupa locuri din luna septembrie în băncile clasei întâi a Școlii generale „Nicolae Bălcescu” din Jula.

BĂTANIA

În zilele de 3–4 mai, școala generală „Lucian Magdu” din Bătania a primit 3 elevi și o profesoară de la Liceul Pedagogic „Dimitrie Țichindeal” din Arad, școală cu care instituția are de mai mulți ani relații de parteneriat. Elevii au asistat la ore, au ținut activități comune după masă și au participat la programul prelungit al elevilor.

SEGHEDIN

Manifestarea lunară „Clubul Mart' Sara” a Asociației Culturale a Românilor din Seghedin și a Catedrei de limba română, de data aceasta, în mod extraordinar, se va ține vineri seara, pe 7 mai. Întâlnirea va avea un oaspete distins, pe ilustrul lingvist academician Marius Sala, vicepreședintele Academiei Române, și pe soția sa, Marina Rădulescu Sala, cercetător științific la Institutul de Lingvistică din București. Manifestarea va avea loc la sediul Consulatului General al României (str. Kelemen nr. 5), cu începere de la ora 18.00.

SĂCAL

Tot pe 14 mai, direcțiunea școlii generale din Săcal va organiza un program cultural. În cadrul acestei serate, elevii școlii generale din localitatea bihoreană vor evolua pe scena Casei de Cultură din Săcal cu dansuri și cântece.

BEDEU

Școala generală organizează vineri, 14 mai, un bal de binefacere în sprijinul fundației „Școlii umaniste”. Pe scena Casei de Cultură, elevii grădiniței și ai școlii generale vor prezenta „Vizita” de I.L. Caragiale.

SĂCAL

Corul Asociației pensionarilor din Săcal va participa, pe 15 mai, la întâlnirea corurilor de la Salonta. Conducătoarea asociației săcălene Elisabeta Gui ne-a informat că relația de prietenie între membrii corului s-a stabilit în urmă cu trei ani.

Interpreta Ligia Bodea a cântat la Micherechi

Cântări de laudă și mărturii personale au încântat duminica trecută credincioșii baptiști și pentecostali din Micherechi. Interpreta de muzică creștină *Ligia Bodea* din Oradea a vizitat în ziua de 2 mai, biserica baptistă, iar după-masă Biserica Pentecostală nr. 1, oferind o bucurie deosebită credincioșilor prin răs-

netul vocii ei și al viorii la care a cântat în adunare.

La serviciile divine, alături de cântările închinare lui Dumnezeu, *Ligia Bodea* a mărturisit și despre cum i-a schimbat Mântuitorul Isus Cristos viața, pe Care vrea să-L slujească și să-L glorifice prin vocea ei dată de Tatăl Ceresc.

Rita Pățaș

Propunere pentru Ziua Națională de Rugăciune

Doi parlamentari democrat-liberali români au anunțat în aceste zile că propun ca în România să se introducă Ziua Națională de Rugăciune ca sărbătoare legală nelucrătoare. Inițiatorii proiectului de lege și-au argumentat propunerea prin faptul că o lege asemănătoare există în SUA, sub denumirea

de National Day of Prayer, însă exact cu o zi înainte ca cei doi politicieni români să anunțe că doresc înființarea unei sărbători similare în țară, National Day of Prayer a fost declarată neconstituțională în Statele Unite printr-o decizie a unui judecător federal din Madison, Wisconsin, scrie EVZ.ro.

Președintele Obama s-a întâlnit cu evanghelistul Billy Graham

Președintele Barack Obama s-a întâlnit cu Billy Graham și Franklin Graham în locuința evanghelistului în 25 aprilie a.c. Președintele se afla în zonă și a dorit o întâlnire cu omul

lui Dumnezeu. Începând de la Harry Truman, Billy Graham s-a întâlnit cu fiecare președinte american, fiind consilierul spiritual, personal al multora dintre aceștia.

Conferința Parteneri în Misiune 2010

Sfârșitul anului 2009 a marcat un moment de răscruce în istoria României. Cei douăzeci de ani scurși de la redobândirea libertății din lanțurile comunismului au prilejuit momente de largi debateri și evaluări în societatea românească. Totodată, Biserica lui Hristos a cunoscut o dezvoltare aparte în această perioadă. Se cuvine să celebrăm ceea ce a făcut Dumnezeu și să-L aducem mulțumire.

Trăim vremurile unui seceriș vast, iar astăzi, în toată lumea, vin la Hristos mai mulți oameni decât în orice altă perioadă din istorie. Nici România nu face excepție. Cu toate acestea, secerișul rămâne mare în România și pretutindeni. Sunt multe nevoi în societatea românească și în lume, cărora Biserica trebuie să le găsească un răspuns.

Spre exemplu:

- două treimi din populația lumii nu este creștină;
- 28% din populația lumii nu are acces la Evanghelie – nu există creștini, nu există biserici, nu există misionari.

Este momentul potrivit să evaluăm unde ne aflăm și să chibzuim ce anume ar trebui să facă trupul lui Hristos din România în următorii ani pentru a îndeplini mandatul misionar dat de Domnul Isus Hristos.

Scopul Conferinței Parteneri în Misiune 2010, din 18–21 mai, de la Sovata, este colaborarea strânsă a tuturor resurselor evanghelice pentru dezvoltarea unei mișcări naționale de misiune care să se concretizeze prin plantarea de noi biserici în România și prin trimiterea de misionari români în misiune externă.

Se vor alătura mișcării vorbitori internaționali dar și lideri marcanți din mediul evanghelic autohton. Dintre vorbitori fac parte David Ruiz (Director asociat în Comisia de Misiune a Alianței Evanghelice Mondiale), Ngwiya Mnkandla (directorul organizației DAWN Ministries Africa), Alejandro Rodriguez (director Tineri Pentru Misiune [YWAM] Argentina), Petru Lascău (pastorul Bisericii ELIM din Phoenix, Arizona și autor al mai multor cărți). Conferința va conține prelegeri în plen, ateliere de lucru și seminarii relevante pentru tema în discuție: dezvoltarea unei mișcări naționale de misiune. (detalii la www.pimro-mania.ro)

Pavel Chirițescu, vicepreședinte al Bisericii Creștine după Evanghelie din România și responsabil în Comisia de misiune a cultului spune că „o mișcare națională de misiune trebuie să fie obiectivul fiecărei biserici și organizații creștine din România. Un scop comun cere eforturi comune. Este ceea ce încearcă să realizeze PIM și bisericile evanghelice.” Părerea lui Ioan Moldovan, vicepreședinte al Cultului Creștin Pentecostal este că „așteptările la o asemenea conferință sunt multiple. Personal, am cel puțin două: o evaluare a lucrării de misiune și un imbold pentru ceea ce urmează.” Pastor Dan Boingeanu, de la Biserica Creștină Baptistă „Maranatha” Suceava este de părerea: „Fiindcă Dumnezeu dorește mântuirea tuturor oamenilor, Programul Național de evanghelizare și de plantare de noi biserici promovat de PIM, este o bună strategie care ar trebui susținută și aplicată de fiecare Biserică și organizație creștină, pentru a câștiga generația în care trăim pentru Cristos.”

Paul Washer în România

„HeartCry Missionary Society organizează în perioada 6–8 mai 2010 o conferință cu tema „Realitatea bătăliei spirituale” și are ca vorbitor principal pe Paul Washer. Conferința va avea loc în București, la Biserica Baptistă „Sfânta Treime” din str. Prof. Iuliu Valaori nr. 20. Programul conferinței este următorul: joi și vineri (6 și 7 mai) de la ora 16.00 (ora României) până la ora 20.00, iar sâmbătă (8 mai) de la ora 9.00 până seara.

Sărbătoarea hramului la Cenadul Unguresc și la Otlaca-Pustă

Sâmbătă, 15 mai, la biserica ortodoxă română „Înălțarea Domnului” din Cenadul Unguresc va fi sărbătorit hramul bisericii. Sfânta Liturghie Arhierască, oficiată de Preasfințitul Siluan, episcopul românilor din Ungaria și Preasfințitul Lucian, episcopul Caransebeșului va începe la ora 10.00. Răspunsurile la Sfânta Liturghie vor fi date de grupul „Katharsis” al Episcopiei din Caransebeș. Biserica din Cenad va avea în această zi ca oaspete și pe *pr. Ioan Armași*, secretar la sectorul Comunități externe al Patriarhiei Române. După slujbă va avea loc o agapă, la cantina școlii generale din localitate.

*

Biserica Ortodoxă din Otlaca-Pustă, tot cu hramul „Înălțarea Domnului”, va sărbători pe 16 mai, duminică, Înălțarea la cer,

ultimul eveniment din activitatea pământească a Domnului nostru Iisus Hristos. Slujba arhierască, oficiată de Preasfințitul Părinte Siluan, Episcopul românilor din Ungaria și Preasfințitul Părinte Paisie Lugojanul, Episcop-Vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei, va începe la ora 10.00. La Sfânta Liturghie vor sluji alături de cei doi ierarhi, preoți și diaconi din cadrul Episcopiei din Iula, iar răspunsurile la slujbă vor fi date de corul teologilor de la Timișoara. Și credincioșii din Otlaca-Pustă îl vor avea în mijlocul lor pe *pr. Ioan Armași*, secretar la sectorul Comunități externe al Patriarhiei Române. După slujbă va avea loc o agapă frățească la Casa de cultură, urmată de un program cultural oferit de grupuri folclorice din județul Timiș.

A.B.

Mulțumiri pentru mame

Duminică, 2 mai, a însemnat un prilej special pentru mame și bunici. Înainte de masă, în cadrul slujbei ortodoxe, iar după masă în cadrul programului religios de la adunarea „Oastei Domnului” din Micherechi a avut loc un moment festiv dedicat Zilei Mamelor. De data aceasta, câțiva copii ai școlii generale, instruiți de profesoara Viorica Oros Petrușan, au prezentat pentru mamele lor poezii prin acestea mulțumindu-le pentru dragostea și grija lor. Pe lângă programul elevilor au mai spus poezii Tiberiu Rocsin, Florica Cefan, Ana Ruja și Teodor Ardelean.

A.C.

„Cititul cuvântului lui Dumnezeu trebuie să se facă în singurătate, pentru ca întreaga minte să se afunde în adevărurile din Sfânta Scriptură și să se înfierbânte până la lacrimi; de la acestea omul se încălzește tot și se umple de daruri duhovnicești care bucură mintea și inima mai tare decât orice alt cuvânt.”

Sf. Serafim de Sarov

Conferință preoțească la Bichișciaba

Sâmbătă, 1 mai, la Bichișciaba a avut loc prima Conferință preoțească din acest an a Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, cu tema: „Anul Jubiliar al Crezului Ortodox și al Autocefaliei Bisericii Ortodoxe Române”.

Sâmbătă dimineața, Preasfințitul Episcop Siluan a fost întâmpinat în fața Bisericii Ortodoxe Române cu hramul „Sfântul Ierarh Nicolae” din Bichișciaba de un sobor de preoți ai Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria și de enoriașii acestei parohii. Conferința a debutat cu oficierea Sfintei Liturghii Arhierestii la care credincioșii s-au bucurat de o frumoasă atmosferă de comuniune frățească. După Sfânta slujbă, lucrările conferinței s-au desfășurat într-o sală închiriată de preotul paroh din Bichișciaba, Teodor Marc, și au fost deschise de Prea-

sfințitul Episcop Siluan, după care au fost prezentate două referate despre istoria și problematica legată de Crezul Niceo-Constantinopolitan, susținute de către *pr. Origen Sabău* din Apateu și *pr. Cosmin Pop* din Jaca.

Părintele Origen Sabău în prelegerea sa a prezentat câteva idei generale prin care a demonstrat nevoia elaborării unui simbol de credință, prin care a transmis câteva gânduri

despre credința noastră ortodoxă. Părintele Cosmin Pop a vorbit despre Crezul Ortodox și istoria lui și despre teologie în general. Tot la această conferință au mai fost discutate și posibilitățile de întărire a rolului Bisericii în suferințele credincioșilor ortodocși români și, mai ales, ale tinerilor români din Ungaria. Evenimentul de la Bichișciaba s-a încheiat cu o agapă frățească.

A.Butar

AIN PATERIC

Despre răbdare în încercări și ispite și cum să ne luptăm

Un tânăr monah a mers odată la Avva Zosima Karulitul și a spus:

– Părinte, mă confrunt cu o ispită.

– Copilul meu, i-a răspuns el, ispite sunt peste tot. Chiar când dormi sau mănânci, isпита e prezentă. Amintește-ți ce se spune în

Pateric: »la ispita și nimeni nu se va mântui«.

În felul acesta, monahul ce se lupta a fost mângâiat.

*

Un ascet a trăit 17 ani pe un vârf de munte, expus la soare și frig. Și altul, 40 de ani nu s-a întins nicio-

dată pe pat. Dormea pe un scăunel sau pe un scaun, și aceasta numai pentru scurt timp.

El a consumat mai mult petrol pentru lampa sa, decât apa pe care a băut-o. Și putea să citească inimile oamenilor ca pe o carte deschisă.

Premii și diplome pentru elevii julani

La o competiție de excepție a luat locul întâi un elev al școlii generale julane. *Ruben Gyarmat* din clasa întâi a participat recent la Campionatul săgetătorilor din Seghedin, unde la categoria celor de 10 ani, băiețelul de 7 ani a cucerit și un nou record în tragerea cu arc.

* * *

La campionatul de chimie, organizat de Școala generală nr. 5 din Julia prin mai multe etape, *Anamaria Hegedűs* a ajuns în finala concursului, care va avea loc pe 22 mai. Profesor *Teodor Martin*.

* * *

Filiala din Julia a Crucii Roșii a organizat un concurs de prim-ajutor, etapa teritorială fiind la 20 aprilie, la care echipa școlii românești din clasa a 8-a a luat locul întâi. Elevii câștigători au fost: *Estera Szakadati*, *Dora Görbedi*, *Anamaria Hegedűs*, *Mercedes Mărcuț* și *Nicoleta Rocsin*. Profesor *Teodor Martin*.

* * *

La ediția a VI-a a concursului județean de limba engleză, la etapa în scris, din Bichișciaba, șase elevi din clasele 5-7 au fost clasati pe următoarele locuri:

Locul 3 – *Ecaterina Martin* (cl. a 5-a)

Locul 7 – *Viola Netea* (cl. a 7-a)

Locul 9 – *Beata Magyar* (cl. a 5-a)

Locul 10 – *Robert Varaga* (cl. a 6-a)

Locul 11 – *Estera Hegedűs* (cl. a 5-a)

Locul 14 – *Dorina Borbola* (cl. a 6-a)

Profesorii *Bíró József* și *Ana Iuhas* au pregătit copiii pentru concursuri.

* * *

În zilele de 30-31 martie a avut loc, la Julia, concursul orășenesc de recitare poezii și proză, de la care elevii români din cursul superior au plecat acasă cu trei premii, mulțumită și ajutorului acordat de profesorele *Valeria Lengyel* și *Ildikó Ruja Pílan*.

Poezie – Locul 1 – *Isabela Boca* (cl. a 7-a)

Școala generală și Liceul „Nicolae Bălcescu” din Julia se poate mândri cu tot mai multe diplome și premii pe care le-au obținut elevii săi la diferite concursuri locale, județene, chiar și naționale. După informațiile primite de la direcția adjunctă *Ana Radici Repisky*, în această primăvară, 18 școlari julani au câștigat premii la 9 concursuri. Alături de concursuri și clasamentul acestora, mai jos publicăm și numele profesorilor care au susținut copiii la pregătire.

Locul 3 – *Estera Hegedűs* (cl. a 5-a)

Locul 3 – *Enikő Papp* (cl. a 8-a)

Proză – Locul 2 – *Anamaria Hegedűs* (cl. a 8-a)

La concursul de recitare din 16 aprilie pentru cursul inferior, *Fruzsina Boca* din clasa a 4-a s-a clasat pe locul 2, fiind pregătită de învățătoarea *Maria Rocsin Bányai*.

* * *

La Budapesta, în ziua de 18 aprilie a avut loc înmânarea premiilor concursului de arte plastice „Italia mea”. Pe locul întâi s-a clasat *Norbert Újhelyi* din clasa a 10-a B, dar au mai fost premiate și desenele a patru eleve: *Réka Hanyecz* (cl. a 2-a), *Tiffany Oros-Rocsin* (cl. a 2-a), *Dora Mihuş* (cl. a 2-a), *Maria Gyebnár* (cl. a 10/b).

* * *

Concursul tradițional de protecție a mediului „Lékó Ilona” al Școlii generale nr. 5 din Julia, în acest an a avut ca subiect „Apa”. Echipa clasei a 8-a a școlii românești a luat locul 5: *Anamaria Hegedűs*, *Francisc Matei Dobra*, *Matei*

Mărcuț. Profesorul pregător a fost *Teodor Martin*.

* * *

Anamaria Hegedűs a ajuns și în finala concursului național de fizică „Jedlik Ányos”, care se va desfășura la 14-16 mai. Profesor *Gábor György*.

* * *

La concursul național de limba engleză, care se organizează pentru toate școlile generale din Ungaria, *Anamaria Hegedűs* din clasa a 8-a a obținut locul 10, ea fiind singura din județul Bichiș care a ajuns în finala concursului.

Deși aceste concursuri nu au fost de limba română, succesele elevilor români sunt motiv de mândrie nu numai pentru familiile, profesorii și colegii lor, dar și pentru întreaga noastră comunitate. Felicitări copii și multe succese în continuare!

R.P.

Aprecieri pentru liceeni din partea diplomației române

Vineri, 30 aprilie, excelența sa consulul general al României la Julia, *Ioan*

Fodoreanu, s-a întâlnit cu elevii claselor 11 și 12 de la Liceul „N. Bălcescu” din

Julia. Diplomatul român a vizitat instituția românească pentru a înmâna diplome de recunoștință pentru elevii care au participat cu succes la faza orală a Olimpiadei de limba și literatură română (OKTV) din acest an: *Emese Boda*, *Odeta Roșu*, *Agneta Petrușan*, *Nora Rocsin* și *Monica Rocsin*.

Domnul *Fodoreanu* a subliniat că aceste diplome și cadouri sunt mai degrabă un gest din partea diplomației române pentru acei tineri care depun eforturi pentru perfecționarea lor în limba și literatura română.

R.P.

Liceul „N. Bălcescu” pe Internet
www.balcescu.sulinet.hu

Olimpiada la română a elevilor de școală generală

Joi, 29 aprilie, 19 elevi, însoțiți de profesorii lor din școlile bilingve și unde limba română se predă ca obiect de studiu, s-au adunat la sediul ATRU din Iula pentru a da examen la faza orală a concursului național al școlilor generale OÁTV, la limba, cultura și civilizația românească. Din an în an, acest concurs este pregătit și organizat de *Viorica Oros Fábrián*, director al Biroului Coordonator pentru Minorități din cadrul Institutului de Cercetare și Dezvoltare a Învățământului de la Budapesta, care în timpul desfășurării examenelor a accentuat: „Trebuie să le dăm o șansă acestor tineri, pentru prezentarea cunoștințelor acumulate la școală, despre limba, cultura și civilizația românească”.

De la școala generală din Iula șase elevi, de la școala din Chitighaz o elevă, de la școala bilingvă din Micherechi opt elevi, iar din școlile bihorene, din Săcal și Bedeu, trei elevi și-au dat concursul în fața juriului, care a fost alcătuit din directorul Liceului „N. Băl-

cescu” din Iula, *Maria Gurzău Czeglédi*, directoarea *Viorica Oros Fábrián* și profesorul în pensie *Gheorghe Marc*. Acest examen a fost onorat cu prezența domnului consul general al României la Iula, *Ioan Fodoreanu*, care la finalul întâlnirii a apreciat munca școlarilor predându-le premii din partea Consulatului General. Runda întâi a însemnat faza în scris, care a avut loc în luna februarie. Punctajul necesar pentru continuarea probei la oral a fost de 85 de puncte. Elevii școlii generale din Iula au fost pregătiți de profesoara *Beata Condorósz Szöllősi*, care a preluat ștafeta de pregătire de la profesoara *Ana Secan Navratil* și *Florica Santău*. Din școala din Chitighaz, dintre șase elevi, două eleve s-au calificat pentru faza orală, ei fiind pregătiți de profesoara *Ana Rocsin Orban*. Dintre cei zece elevi din Micherechi, care au scris din limba română, doar cinci au reușit să obțină punctajul necesar. Din cultură și civilizație românească și-au dat

concursul 9 elevi, dintre care șase elevi au ajuns la ultima fază. Așadar, cei mai mulți elevi, opt la număr, au sosit de la școala din Micherechi pentru a da dovadă în fața juriului de cunoștințele lor. Elevii din Micherechi au fost îndrumați de profesoara de română *Ana Netea Benye*. Din școlile din Săcal și Bedeu șapte elevi de clasa a opta și a șaptea au scris lucrarea la limba română, dintre care trei au ajuns la finala de joi. La concurs au fost încurajați de profesoara de română, directoarea școlii din Bedeu, *Elena Szilágyi*. Dintre cei doi elevi din Bătania, amândoi au ajuns punctajul necesar pentru faza orală, doar *Alex Nima*, elev din clasa a șaptea din cauza îmbolnăvirii nu a putut lua parte la examen. Singurul elev din Bătania a fost însoțit de directoarea școlii *Iulia Olteanu*, fiind pregătit de profesoara *Tímea Takács*. După concurs, juriul a apreciat munca elevilor, ei fiind distinși cu premii valoroase.

Mențiunea din partea Consulatului General al României la Iula a fost înmănată elevului *Emil Bodor* (Bătania) și elevei *Aneta Forogău* (Chitighaz). Din partea ATRU au fost oferite mențiuni, care au fost înmânate pentru *Fanni Jurca* (Bedeu), *Marc Puha* și *Jenifer Iuhás* (Micherechi). Din partea redacției „Cronica”, *Bianca Miron* (Micherechi) a primit o mențiune pentru răspunsul frumos la cultură și civilizație.

Ana Cioca

Rezultate:

Literatura română:

Locul I: *Otilia Petrușan* (Micherechi)

Locul II: *Jenifer Iuhás* (Micherechi)

Locul III: *Nora Ruja*

și *Anamaria Hegedűs* (Iula)

Cultură și civilizație românească:

Locul I: *Dora Pătcăș* (Micherechi)

Locul II: *Rebeca Gherasim* (Micherechi)

și *Isabela Boca* (Iula)

Locul III: *Viola Netea* (Iula)

A început bacalaureatul...

Liceenii au susținut luni, 3 mai, prima probă de bacalaureat la limba și literatura maghiară. Patru dintre absolvenți au ales să scrie testul de limbă maghiară ca limbă străină. Proba în scris la matematică a fost pe 4 mai, iar în ziua următoare, pe 5 mai, elevii au dat examen de bacalaureat la istorie.

Din clasa a XII-a A, 27 de elevi au dat examenul de bacalaureat la matematică

în limba română, iar din clasa a XII-a B, 6 absolvenți au ales ca limba de examinare la matematică să fie româna.

Proba în scris la limba și literatura română pentru absolvenții Liceului „N. Bălcescu” din Iula va avea loc luni, 10 mai. Proba orală pentru clasa XII/A va fi în zilele de 14 și 15 iunie, iar pentru cei din clasa XII/B va fi pe 17 și 18 iunie.

A.C.

Peste 45 de milioane pentru învățământul din Chitighaz

„Grădinița noastră și-a manifestat interesul față de acest proiect. Dorim ca în următorii cinci ani să lucrăm în grupa mică aplicând bazele de competență, iar în celelalte grupe vom folosi programa școlară obișnuită. În cadrul acestui proiect s-au făcut renovări la grădiniță. În două grupe s-au schimbat ferestrele, parchetul, s-a reînnoit mobila, iar rețelele vechi de apă și canalizare au fost modernizate. În această instituție, numărul copiilor defavorizați este foarte mare, de 40%, care rezultă din veniturile scăzute ale familiilor, care sunt sub minimul existenței și slaba pregătire școlară a părinților. Grădinița funcționează cu cinci grupe, cu 115 copii, dintre care 68 sunt din familii cu situații defavorabile, iar 24 provin din familii defavorabile acumulate. Din septembrie 2010 vom educa copiii din grupa mică pe baza învățământului de competență. Pentru anul școlar viitor 2010/2011 s-au înscris 38 de copii la grădinița din

Primăria comunei Chitighaz a câștigat recent 46 milioane de forinți pentru grădinița, școala românească și școala maghiară din localitate. Prin proiectul TÁMOP 3.1.4 (Programul Operativ de Înnouire a Societății din cadrul Planului de Dezvoltare Ungaria Nouă), instituțiile din Chitighaz au ajuns la o treaptă importantă în introducerea educației bazată pe competență. Pe 14 aprilie, la grădinița românească din Chitighaz a avut loc o activitate desfășurată în grupa mică și discuții pe tema proiectului.

Chitighaz, dintre care 19 vor începe la grupa românească. Numărul copiilor este în creștere, față de anul școlar trecut, ceea ce este un fapt îmbucurător. La aceste cinci grupe avem 10 educatoare, dintre care 7 sunt de naționalitate ro-

mână și cinci doici”, a precizat directoarea *Florica Otlăcan*. *Agneta Mocan* și *Magdalena Selean* sunt educatoarele implicate în acest proiect, care au luat parte la un curs de perfecționare de 120 de ore. Celelalte educatoare au făcut cursuri de 60 de ore, iar directoarea *Florica Otlăcan* s-a perfecționat într-un curs de 90 de ore.

Gabriela Fekete, coordonatoarea proiectului TÁMOP 3.1.4, este membra Comisiei de Învățământ a Consiliului local din Chitighaz din anul 2006. „Având experiențe în administrarea altor proiecte europene și în învățământul școlar m-am angajat în anul 2008 pentru întocmirea acestui proiect, care deloc nu a fost ușor. Proiectul s-a bazat pe datele reale ale acestei instituții. Pentru școala generală am avut posibilitatea să cerem 15 milioane, iar pentru grădiniță 5-7 milioane de forinți, ceea ce a inclus și cheltuielile legate de perfecționarea educatoarelor și a învățătoarelor, care au primit cunoștințe despre sistemul de predare integrat și despre educarea copiilor cu nevoi speciale. La sfârșitul lunii august 2008 am semnat contractul de finanțare cu partenerul. Proiectul este în curs de dezvoltare. Ce înseamnă asta? În următorii cinci ani suntem obligați să continuăm să aplicăm

această metodă din fonduri proprii. Cele două educatoare incluse în proiect au primit câte-un laptop, pentru îmbunătățirea și dezvoltarea calității de predare. 46 milioane de forinți am câștigat pentru grădinița, școala generală românească și școala generală maghiară. S-a pus accent serios pe pregătirea profesională a pedagogilor. Cursurile de perfecționare au costat peste 20 milioane de forinți. Ziua de astăzi a fost prima zi de proiect, când educatoarea *Agneta Mocan* și copiii din grupa mică, în prezența oaspeților sosiți din grădinițele din Leucușhaz, Aletea și Jula, au prezentat un program bine structurat, având ca temă sosirea primăverii. Mă bucur foarte mult că am câștigat acest proiect, pentru că acesta a însemnat o treaptă pentru înaintarea altor proiecte.

Acum am putut depune dosarul de proiect pentru achiziționarea tablelor interactive în valoare de 13 milioane de forinți și pentru laptop-uri pentru elevi din patru clase a celor două școli, în valoare de 10 milioane de forinți”, a spus *Gabriela Fekete*. Ocupația cu copiii din grupa mică a decurs în limbile română și maghiară. Educatoarea *Agneta Mocan* ne-a explicat: „Astăzi am vorbit despre faptul cum se schimbă natura, am adus primăvara în sală. Am semănat niște semințe, am plantat flori și am cântat cântece de primăvară. Fiindcă sunt în grupa mică și au doar trei-patru ani, nu știu încă să vorbească cursiv limba română. Acești 11 copii cu care am lucrat astăzi, știu doar câteva cuvinte în limba română. Experiența mea despre aplicarea acestui program este foarte interesantă. Trebuie să ne obișnuim să învățăm aceste noutăți.

Din septembrie ar fi trebuit să începem să punem în practică aceste cunoștințe, dar fiindcă nu am avut materiale didactice, din decembrie am început noua programă. În fiecare zi implicăm un element nou, un cântec, o poveste, o poezioară. Aproape de treizeci de ani sunt educatoare. Acest program este mai liber decât acela pe care l-am avut până acum, am mai mare libertate și eu, ca educatoare. Și până acum ne-am ocupat de acest subiect în cadrul unei sau două ocupații, dar acum avem mai mult timp pentru cunoașterea unui subiect”, a precizat educatoarea *Agneta Mocan* din Chitighaz.

Ana Cioca

„Minoritățile și umorul”

În organizarea Institutului de Cercetări de Sociologie din cadrul Academiei Maghiare de Științe, Catedrei de Antropologie Culturală a Facultății de Științe Sociale din cadrul Universității „Eötvös Loránd”, Institutului de Cercetări a Minorităților Naționale și Etnice din cadrul AMS și a Departamentului Relațiilor Interetnice a Societății Maghiare de Sociologie, pe 27 aprilie a avut loc conferința științifică „Minoritățile și umorul”.

Conform inițiatorilor, scopul manifestării a fost analizarea și discutarea

umorului, glumelor și râsului, ca fenomene importante ale interacțiunilor socio-culturale în sistemul de relații minoritar-majoritar. În cadrul întâlnirii s-au dat răspunsuri la întrebările „sunt oare importante în relațiile majoritate-minoritate când, cum și de ce râd membrii unei comunități?”, „ce înseamnă în manifestarea relațiilor de putere ale societății, în manifestarea autostereotipurilor și heterostereotipurilor, ale strategiilor de identitate și ale reprezentărilor dacă ne râdem »de noi înșine« și »de alții«.

R.P.

Călătorii în infern, la ICR Budapesta

Pe 15 aprilie, la sediul Institutului Cultural Român de la Budapesta a avut loc lansarea în limba română a volumului de reportaje „Călătorii în infern” de *Tvrtko Vujity*, o celebritate a jurnalismului din Ungaria. Cartea a apărut la sfârșitul anului trecut, la Editura Curtea Veche din București și a fost lansată în cadrul Târgului de carte Gaudeamus din noiembrie 2009, la București, reprezentând o antologie selectată din cele 9 volume de reportaje ale jurnalistului. Cartea a fost dedicată lui *Petre Cozma*, tatăl handbalistului român Marian Cozma, ucis la Veszprém în anul precedent. După cum a subliniat renumitul jurnalist, *Petre Cozma* a dovedit un curaj și o atitudine de care puțini sunt în stare, atunci când cu suflul îndurerat a spus: „Pen-

portajele sale televizate și preluate adesea de către posturi internaționale de televiziune, cum a fost și filmul despre ultimul prizonier maghiar de război întors din Siberia, care a fost difuzat în 121 de țări. În acest an a fost numit „ambasador oficial” al programului „Pécs – Capitala Culturală Europeană 2010”, orașul său natal, după ce între 2003–2007 a fost ambasador oficial al Ungariei în campania UE împotriva discriminării.

Pe parcursul serii literare de la Budapesta, celebrul jurnalist de investigație a povestit despre experiența călătoriilor sale în „infern”, despre subterfugile la care a fost nevoit să recurgă pentru a se putea strecura în acele locuri ale lumii în care realitatea este incredibilă și necrutătoare. „Infernul continuă să existe

cum Cernobil, fie din rațiuni geografice ca Sahara și regiuni din Pakistan, dar uimesc și prin felul în care înlocuiește relatarea rece, obiectivă cu un punct de vedere mult mai personal, uman. *Tvrtko Vujity* a mărturisit că prin aceasta a vrut să arate o alternativă într-o lume în care vedetele, starurile sunt fabricate ca-ntr-o mașinărie și pentru a demonstra maghiarilor obișnuiți să se plângă, că nu pentru ei este cel mai rău în lume. Publicului prezent a mai precizat că nu peste mult timp va porni spre Haiti pentru care a reușit să strângă 9 milioane de forinți din care va fi construit un orfelinat pentru copiii rămași orfani în urma recentului cutremur.

Prezentă cu acest prilej, *Mihaela Moroșanu*, redactor șef la Editura Curtea Veche a mărturisit că în

tru un copac putred nu merită să tăiem toată pădurea”. Cu aceasta a făcut mai mult pentru relațiile și prietenia româno-maghiară, decât mulți politicieni de-a lungul anilor: „Prin declarațiile și gesturile sale ne-a îndemnat la pace, tocmai el care ar fi fost îndreptățit să se supere”, a adăugat *Tvrtko Vujity*.

Directoarea ICR *Brîndușa Armanca* l-a prezentat publicului pe tânărul reporter maghiar de origine croată ca pe un reporter neobișnuit, care într-o lume a informației comercializate și plate scoate realități pe care în mod obișnuit și intenționat omul de astăzi le ignoră. Este cunoscut și pentru re-

intr-o lume în care democrația și imaginea cosmetizată a unei progrese societăți moderne conturează o realitate aproape idilică. Se ascunde sub masca deșertului Saharei, iese la iveală de sub munții de gunoi din Pakistan și de sub rânile sângărânde ale bolnavilor de lepră din Etiopia, se întrevăde printre textele propagandistice din Coreea de Nord sau dincolo de ruinele contaminate de radiații ale Cernobilului”. Reportajele sale uimesc nu numai pentru că sunt realizate în zone de conflict, în spații izolate fie din motive politice precum Coreea de Nord, fie din motive de siguranță și sănătate pre-

România nu sunt obișnuiți cu acest gen de reportaj și personal a fost impresionată de faptul că în Ungaria s-au vândut 750.000 de exemplare, întrebându-se care scriitor contemporan român a reușit acest lucru în România. Volumul de reportaje „Călătorii în infern” este o oglindă a unor realități crude și dureroase cu care suntem contemporani, o enciclopedie a locurilor în care nimeni nu și-ar dori să trăiască și totodată o enciclopedie a martirilor care suferă în tăcere. Citind reportajele realizate de *Tvrtko Vujity*, toate frământările și necazurile noastre devin dintr-o dată infime și fără importanță. *Gabriela Enea Elekes*

Gustări românești la festivalul Universității din Julia

Miercuri, 28 aprilie, sub semnul „Zilelor Universității”, în curtea Institutului de științe medicale și mediu sanitar din Julia s-a desfășurat o nouă ediție a Zilelor instituției, la care au avut loc lansări de carte, expoziții, programe culturale, concerte și întreceri gastronomice.

La fiecare început de vară, studenții acestei universități organizează o asemenea zi, în care, alături de angajații instituției și profesorii lor, participă la un concurs de gătit în aer liber. Scopul acestui concurs este, pe lângă asigurarea unei bune dispoziții și a companiei plăcute, să promoveze mâncărurile tradiționale care se gătesc la foc în aer liber, și care se pregătesc în diferite zone ale țării și peste hotare, precum și la diferite minorități din Ungaria. Instituția a asigurat locul amenajat pentru foc, farfurii de unică folosință, lemne pentru foc, ceaun, grătare etc. În scopul unei apropieri și a unității între cultura și tradițiile județului Bichiș, au participat la expoziția de bucate și la acest concurs gastronomic pe lângă grupurile de studenți și reprezentanți ai slovacilor din Bichișciaba. La un alt cort s-a gătit mâncare românească, dar au fost repre-

zentăți și germanii din Julia și, bineînțeles, maghiarii. Reprezentanții românilor au fost un grup de doamne de la universitate, printre care se numără și două românce din Chitighaz: *Erica Huszár* și *Lilla Kalcsó*. Conducătoarea grupului a fost *Beatrix Budai*. S-a gătit ciorbă ardelenască de porc, brânzoici și cornuri cu gem de prune. Locul întâi la concursul de gătit a fost ocupat de un grup de studenți din Ardeal, care au gătit tocăniță de varză cu orez, iar locul doi a fost câștigat de româncele cu ciorba ardelenască. Președintele juriului a fost meșterul bucătar *Parászka Tivadar*. Distracția și voia bună a dominat, desfășurându-se o mulțime de programe distractive și culturale, cu expoziții, dans modern, muzică, fel de fel de probe sportive, jocuri distractive, iar distracția a continuat până în zori cu concertele de muzică ușoară. A.B.

Situația românilor din Chitighaz între cele două războaie mondiale

Multe documente, fotografii și amintirile oamenilor dovedesc că românii din Chitighaz întotdeauna și-au făcut datoria față de cerințele țării, ca de ex. participare la organizarea comunei, înființarea învățământului, plățirea impozitelor, serviciul militar.

Odată cu izbucnirea Primului Război Mondial, cu proclamarea ordinului de mobilizare, bărbații făcându-și datoria obligatorie sau înrolat în armată. Din cauza războiului și a lipsei brațelor de muncă, producția agrară a scăzut treptat. Totodată a început brusc descompunerea țărânimii, masele largi s-au ruinat, țărâtimea s-a degradat. Numărul celor căzuți în primul război mondial din Chitighaz a atins 121 de persoane, iar cel al invalizilor 42 de persoane.

Revoluția din toamna anului 1918 și prăbușirea Monarhiei Austro-Ungară a creat o anarhie și la Chitighaz. Majoritatea locuitorilor români, în frunte cu preotul Vasile Beleş – care nu și-a părăsit credincioșii – au susținut atitudinea politică fidelă maghiarofilă. Totuși au fost nevoiți să sufere reprobări din partea politiciii. Cea mai mare dăună a suferit învățământul românesc, care în anii 1930 a încetat. În 1920, multe familii române s-au mutat în România, pentru că a început instaurarea regimului conservator horthyst, care și-a exprimat

programul guvernamental oficial al cărui scop a fost revidierea tratatului de la Trianon.

Au apărut semnele irendentismului în întreaga țară. În anul 1925, Urmánczy Nándor, deputat în parlament a pornit mișcarea „Országzászló Mozgalom”

(Mișcarea Drapelului Națiunii) cu scopul ca fiecare localitate să pomenească marea Ungariei Istorică și să anunțe unitatea ei. În centrul comunei Chitighaz s-a ridicat „Drapelul Națiunii”, cu o cruce îndoită, numită Crucea Trianon, fălăind pe catarg lăsat până la jumătate, simbolizând țara ciuntă.

Situația românilor din comună s-a înrăutățit în 1940, după al doilea Dictat de la Viena. Românii au fost atinși prin limitarea cumpărării imobilelor și prin lipsa posibilităților de muncă. Din cauza așa-nu-

mitei „zonă de frontieră” necesitau permisul comandamentului militar al corpului de armată din Dobrișan. Pe lângă limitarea drepturilor cetățenilor de naționalitate se găsesc și cazuri de maghiarizare cu sila. Românii numai după maghiarizarea numelor de

cele 4090 de iugăre cad, 165 familii au dispus de proprietate mai mică de 2–5 iugăre, ei fiind țărani săraci în cea mai gravă situație. Parcelele mici de pământ nici în cazul celei mai sânguincioase activități nu au asigurat traiul familiei. S-au angajat ca slujitori,

re de pământ și a construit casă pe colonia Vangyel. Din cauza crizei economice, în anii 1928 viața a devenit tot mai grea, veniturile din cultivarea pământului nu au fost de ajuns pentru familie. Aceste greutăți au fost motivul pentru ca să-și încerce norocul – alături de alți chitighăzeni – în Canada, între 1928–1933, călătorind cu vaporul. A reușit să găsească o fermă unde a primit muncă. Fermierul a fost de origine maghiară. În timpul muncilor agricole a lucrat pe pământul proprietarului cu cai și mașini. Iarna a tăiat lemne din pădure pentru încălzirea locuinței. Și-a amintit de ninsoare mare, iarna umblau cu sania. A fost primit ca un membru al familiei, dar și el a făcut totul pe placul proprietarilor.

Reîntorcându-se acasă, din banii economisiți și-a mai cumpărat pământ, o parte l-a investit pentru înființarea lăptăriei din comună, împreună cu consăteanul Hodajeu. Aici au adunat și au prelucrat laptele de la gospodari. Laptele era de calitate bună, au fost recunoscute produsele lactate ca brânza, smântâna, vândute la Budapesta. Cu câțiva ani mai târziu, această cooperativă s-a descompus din cauza problemelor financiare iar după 1945 a fost naționalizată.

Gheorghe Iova a fost proprietar particular până în 1959 la înființarea cooperativelor, atunci a trebuit să dea în comun pământul, caii, trăsura, plugul. În colectivă a muncit în grădinarie, de aici a ieșit în pensie, trăind o viață lungă, senină în jurul familiei.

În legătură cu încercarea norocului în Canada trebuie amintit că nu fiecare i-a reușit. După amintirea oamenilor, Ștefan Munteanu (a lu „Girbu”) nu a aflat muncă potrivită și peste scurt timp s-a reîntors acasă la Chitighaz. Ca anecdotă amintesc și acum oamenii din sat și zic despre aceia care nu reușesc să-și facă treaba cu bine că: „A făcut o roată, ca Girbu prin Canada”.

Maria Sarca Zombai,
profesoară, Chitighaz

familie obțineau permis de cumpărare. Câteva exemple: Sălăjan a devenit Szépfalusi sau Szabadi, Otlăcan – Ónodi, Popa – Peregi, Moroșan – Megyeri, Hodajeu – Hódi, Bucur – Bánkúti, Fretean sau Frătean – Fenyvesi.

Cea mai mare parte a locuitorilor a fost lipsită de pământ. Reforma agrară antipopulară, inițiată de Nagyatádi Szabó István nu a putut schimba această situație, deoarece pământurile oferite arbitrar în scopul reformei agrare nu au fost suficiente, nici pentru satisfacerea celor mai minime necesități. În urma reformei, latifundiile contelui Almásy – 1654 holde – au rămas în întregime intacte.

Aproape jumătate din pământul comunei – 3894 de iugăre catastrade – au fost concentrate în mâinile a 18 proprietari. Ei au angajat argați, slugi, zileri. Au cumpărat pământurile gospodariilor înglobați în datorii, măbind proprietatea de pământ. 246 de familii au avut între 5–20 iugăre de pământ. În anii cu producție slabă au fost nevoiți să ia împrumuturi cu o dobândă mare de la gospodarii înstăriți. Dacă nu au reușit să plătească înapoi sumele împrumutate, au fost nevoiți să înstrăineze, adică să vândă o parte a pământurilor. Din

zileri, la țărani înstăriți. Cei care nu au posedat pământ s-au angajat la diferite construcții, la regularizarea apelor, ca lucrători la terasament, la construirea liniilor ferate.

Din situația aceasta familiile numai așa au putut ieși bine dacă în loc de a se plânge au căutat soluția cea mai bună pentru a înainta. Mulți români din sat, începând din anii 1928, și-au încercat norocul în America și Canada, cu scopul ca din câștigul adunat în timpul anilor, reîntorcându-se acasă, să-și cumpere pământ în hotarul satului.

Dintre ei am cunoscut povestea cu succes al lui Gheorghe Iova (a lu Grăvila Reștii) (1897–1992) de la fiica lui Sofia Iova Sirbuț. Strămoșii familiei Iova au dus o viață sânguincioasă, într-un spirit ambițios, cu dorința de avansare. Părinții lui Gheorghe Iova și-au înscris copilul la școala românească (il găsim pe fotografia din 1906, cu un grup de elevi). Mai târziu a fost membru al ansamblului de fanfară, în 1923 a participat la un curs de dirijor. S-a căsătorit cu Maria Stan (a lu Podariu), din căsătoria lor s-au născut 5 copii dar numai 3 au ajuns vârsta de adulți: Gheorghe – 1927, Sofia – 1929, Petru – 1942.

A gospodărit pe 5 iugă-

Un român își vinde casa de lângă Bill Gates!

Site-ul de tranzacții imobiliare www.imopedia.ro afișează de câteva zile un anunț interesant, prin care un cetățean român, vecin cu miliardarul Bill Gates, vinde o proprietate de vis din statul Washington (SUA).

Caracteristicile locuinței scoase la vânzare de un cetățean român care intenționează să se mute în California sunt de vis: ridicată în 2007, 1.860 metri pătrați de teren, 597 metri pătrați suprafață utilă, 5 dormitoare plus Master Suite, living, dining, bucătărie, 8 grupuri sanitare, birou, sală home theatre, cameră de agrement cu masă de biliard și de cărți (poker) tip casino, la care se adaugă un apartament-studio deasupra celor 3 garaje (construcție separată de vilă), piscină, jacuzzi, saună, balcon în stil european, terasă exterioră situată deasupra celui de-al treilea nivel, saună, Wet

Bar, grădină cu fântâni arteziane.

Potrivit Lex Audita, agenția imobiliară care se ocupă de tranzacție, românul ar accepta și 2,5 milioane \$, plus alte proprietăți, până la completarea sumei de 3,5 milioane \$.

Conform www.wallstreet.ro, familia de români

care vinde această proprietate se numește Rădulescu, provine din Brașov, a ajuns în SUA în anul 2000 și a scos casa pe piață încă de anul trecut, când pretindeau 4,4 milioane \$ pentru domeniul situat la doar două minute distanță de locuința miliardarului Bill Gates, bossul Microsoft. Casa, care la interior este „îmbrăcată” în lemn de nuc adus din România, se află în Clyde Hill, Bellevue, zona Seattle, stat Washington, situată în nord-vestul SUA. Citat de www.imo-pedia.ro, Vlad Bălțeanu, reprezentantul Lex Audita, a declarat: „Inițial, o familie din România a cumpărat terenul, iar în 2007 aceasta și-a construit casa după bunul ei plac”.

132.000 de euro pentru „Macii” lui Ștefan Luchian

Tabloul „Macii” semnat Ștefan Luchian a fost vândut la licitație pentru 132.000 de euro. Este considerată cea mai importantă lucrare de Luchian scoasă pe piață în ultimii 20 de ani. Suma de achiziție a coincis cu prețul de pornire. Licitația a fost organizată joia trecută de casa Artmark din Capitală.

Evenimentul apariției unei lucrări de Ștefan Luchian pe piața de artă a fost cu atât mai important cu cât opera sa se află, în cea mai mare parte, în patrimoniul muzeal. În ultimii 50 de ani, tabloul „Macii” a

fost admirat numai de către apropiații colecționarului Tiberiu Puica.

Tiberiu Puica a devenit cunoscut drept unul dintre cei mai mari colecționari ai

lucrărilor lui Luchian, colecția sa cuprinzând opt picturi semnate de artist. Colecționarul a făcut figurație în filmul lui Nicolae Mărgineanu „Luchian” (1981), unde, pentru a da cât mai multă veridicitate acțiunii, regizorul a folosit chiar lucrarea originală „Macii”.

La licitația de joi, casa Artmark a oferit spre vânzare aproximativ 40 de opere, semnate de Ștefan Luchian, Iosif Iser, Samuel Mütznier, Hans Mattis-Teutsch, Theodor Pallady, Octav Angheluță și Mircea Ciobanu, Ion Pacea ș.a.

Cea mai mare colecție de tablouri semnate Picasso

Muzeul de artă Metropolitan din New York a adus în fața publicului cea mai mare colecție din creația lui Pablo Picasso. Ceea ce diferențiază actuala prezentare față de alte retrospectivă este că toate cele 300 de lucrări provin din patrimoniul muzeului care le-a achiziționat în ultimele decenii din colecții particulare.

La New York sunt expuse 34 de picturi, 58 de desene și sute de gravuri. Printre ele se află și tabloul intitulat „Actorul”, avariata recent de un vizitator neglijent. Între timp, lucrarea a fost restaurată de

specialiștii muzeului american.

Între piesele de rezistență ale actualei expoziții sunt și desenele și gravurile executate de marele artist în 1973, cu câteva luni înaintea morții sale.

Descoperit de americani mai ales după cel de-al Doilea Război Mondial, Picasso a rămas unul dintre cei mai populari creatori din arta modernă. Picasso a fost primul artist care la bursa de artă a depășit bariera de o sută de milioane de dolari, cu lucrarea „Băiat cu pipă”, vândută pentru 104 milioane de dolari în 2004.

U M O R

Dezlegarea SUDOKU din numărul anterior

9	3	4	1	7	2	6	8	5
7	6	5	8	9	3	2	4	1
8	1	2	6	4	5	7	9	3
4	2	9	5	8	1	3	6	7
6	5	8	7	3	9	1	2	4
1	7	3	4	2	6	8	5	9
2	9	7	3	5	8	4	1	6
5	4	6	2	1	7	9	3	8
3	8	1	9	6	4	5	7	2

Bătania TK – locul 12, cu 16 puncte

Jula TFC – locul 13, cu 15 puncte

Micherechi-Körös-ladány 4-1 (1-1)

Golurile marcate de: Simon (44), Virág (46), Barcsay (51), Poiendan (87) și Horváth (27)

Au jucat bine: V. Ruja, Virág, Kiss și Șt. Lukucz

Oaspeții au marcat primul gol, după care mult timp degeaba au încercat ai noștri să egalizeze. Prima repriză au încheiat-o cu un gol și a doua repriză au deschis-o cu alt gol. *Mihai Ardelean* (președintele echipei): – În prima repriză au dormit ai noștri, dar după ce au fost „deșteptați” în vestiar, au jucat foarte bine și au marcat goluri minunate.

Pentru echipa gazdă, meciul de duminică a fost foarte important. Scopul echipei este ca să se califice în divizia NB. III, tocmai pentru asta are nevoie de fiecare punct. Ultimele cinci partide vor fi cu Crâstor, Orosháza, Szabadkígyós, Jamina și Bichiș. Fiecăruia va fi greu să adune cele 3 puncte. Ar fi bine dacă la aceste derbiuri ar participa cât mai mulți suporteri să ajute echipa, să simtă

Fotbaliștii, aproape de finală

La sfârșitul săptămânii trecute, numai echipele din județul Bihor au jucat, dintre cele din Bichiș doar meciurile amânate au fost ținute. Jula TFC și Bătania TK, cele mai bune echipe de-ale noastre din județul Bichiș, care joacă în divizia NB. III, la începutul campionatului au jucat destul de bine, mai ales băieții din Bătania, dar actualmente sunt în foarte mare pericol. Până la sfârșitul campionatului mai sunt 6 „bătălii”, dacă la fiecare o să termine cu victorie (ceea ce se pare imposibil) atunci au șansă să scape de eliminare. Altfel...

băieții că au sprijin. Micherechi ocupă locul 3, a adunat 48 puncte (1. Szabadkígyós 56 p., 2. Szarvas 52 p.)

Crâstor-Csabacsúd 2-1 (1-0)

Golurile marcate de: Deák (8), Dr. Tiberiu Bányai (80) și Borgulya (68)

Au jucat bine: Deák, Gécz, Bányai, Benyovszki, Kovács, Németh

Cserháti István: – Am câștigat la un meci la care adversarii au avut o apărare foarte bine organizată. La ultimele cinci derbiuri am dori să adunăm atâtea puncte ca la sfârșitul campionatului să ne calificăm pe podium. Va fi greu, dar nu e imposibil.

Crâstor – locul 5, cu 45 puncte

Chitighaz pe locul 3, cu 53 puncte

(1. Füzesgyarmat 57 p., 2. Tótkomlós 53 p.)

Mihai Mikulás – La ul-

timele două partide am luat bătaie, dar numai cu câte un gol. Scorurile acestea s-au născut din neglijență și cu ajutorul altora de pe terenul de joc. Cu mai mare atenție avem șanse să câștigăm campionatul, dar nu știu dacă vom avea bani ca să ne calificăm în divizia Județ I.

Köröstarcsa-Ciorvaș 3-0 (0-0)

Au jucat bine: Mátyus, Farkas

Ciorvaș este pe locul 10, cu 30 puncte. Nu au nici o șansă să se califice pe mai bun loc decât al 8-lea, dar nici nu trebuie să aibă frică de descalificarea din divizia Județ II.

Echipele din județul Bihor sunt în mult mai bună poziție:

Leta SC 97 I. mai are 6 derbiuri în divizia NB. III. Letanii au mai multă șansă să se califice într-o divizie mai bună, în NB. II. Contra

celor mai mari adversari (Sportegyesület Kemece) au câștigat cu 4-1 și numai cu 2 puncte au adunat mai puține ca ei.

Leta SC 97 I. – pe locul 2 cu 40 puncte

Leta SC 97 II.-Nyíradony VVTK 5-0 (4-0)

Árva Barnabás (președintele asociației): – Scopul nostru este ca jucătorii ambelor echipe să joace cât mai bine, ca suporterii să se distreze cât mai bine. Ar fi o minune dacă ambele echipe s-ar califica în următoarea divizie. Problema ar fi doar cu banii.

Nagyrábé-Pocei 2-0

În divizia Județ II. nu e chiar atât de senină situația: Pocei a pierdut partida la Nagyrábé cu 2-0, până la pauză au scăpat fără gol, dar în repriza a doua au primit două goluri. Mai au 5 derbiuri, dar nu multe șanse au să se califice într-un loc mai bun.

Pocei – locul 4 cu 35 puncte (1. Esztár 48 p., 2. Nagyrábé 44 p., 3. Komádi 40 p.)

Monostorpályi-Săcal SE 1-3 (0-2)

Golurile au fost marcate de: Erős A., Trippon P., Benedek B.

Se pare că băieții din Săcal au găsit pantofii de fotbal potriviți, sperăm că o să scape de descalificare. Săcal – locul 13, cu 10 puncte.

Jaca-Biharnagybajom 1-3 (0-2)

Golul marcat de: V. Molnár

La Jaca problemele sunt din ce în ce mai mari, nu mai rugăciunile pot să-i salveze de eliminare. Jaca – locul 14, cu 8 puncte.

La Apateu de mai multe săptămâni se știe că, din toamnă, echipa locală va participa în divizia Județ II. Actualmente conduce tabela de golaveraj cu 51 puncte, fiecare derbiu l-a câștigat, a marcat 69 și a primit numai 10 goluri la 17 partide.

Băieții din Apateu alcătuiesc cea mai bună echipă dintre echipele noastre, unde joacă și fotbaliști români. MIC

Europeenele de gimnastică feminină

La Campionatul European de la Birmingham, senioarele au reușit să urce pe treapta a treia a podiumului în concursul pe echipe. În 2008, România cuceră medalia de aur pe echipe, aur la individual-compus (*Steliana Nistor*), aur la sol și argint la bârnă (*Sandra Izbașa*), argint la paralele (*Steliana Nistor*) și bronz la sol (*Adriana Tămârjan*).

Sportiva *Amelia Racea* a câștigat, duminică, 2 mai, medalia de aur în proba

de bârnă, în timp ce *Raluca Haidu* a obținut medalia de bronz la aceeași probă.

Tot duminică, la junioare, *Larisa Iordache* a câștigat aurul european la sol și argintul la bârnă, în timp ce *Diana Bulimar* a câștigat medalia de bronz la paralele. Delegația echipei de junioare a României a mai cucerit o medalie de bronz, la individual-compus, prin *Larisa Iordache* (55.675), dar și pe cea de argint în concursul pe echipe.

Larisa Iordache

Amelia Racea

Steaua, echipa din România cea mai bine clasată în topul IFFHS

Echipa Steaua București a coborât trei poziții și ocupă locul 47, cu 169 puncte, în clasamentul pe luna aprilie al Federației Internaționale de Istorie și Statistică a Fotbalului (IFFHS), dar rămâne formația română cea mai bine clasată în această ierarhie. CFR Cluj a coborât zece locuri și se află pe poziția 79, cu 137 de puncte, în timp ce echipa FC Vaslui a urcat cinci poziții și se află pe locul 99, cu 126 puncte.

Unirea Urziceni a coborât trei locuri și ocupă locul 109, cu 118,5 puncte, la egalitate cu echipa ucraineană Dinamo Kiev. Formația Dinamo București a coborât 24 poziții și ocupă locul 114, cu 116, 5 puncte, la egalitate cu formația saudită Al Hilal.

FC Timișoara a înregistrat o coborâre de 30 de locuri, se află pe poziția 126, cu 109,5 puncte.

Formația FC Brașov a coborât de pe 288 pe 332, cu 68,5 de puncte, la egalitate cu echipele Enyimba International FC Aba (Nigeria), Shabab Al-Ordon Al-Qadisiya (Iordania) și FK Ekranas Panevezys (Lituania).

TVR 1

Luni 10 mai

6.00 Telejurnal 7.00 Trezirea la apel! 8.00 Telejurnal 9.10 Serial. Don Juan îndrăgostit 11.15 Spune-mi ce te doare 11.45 Serial. Secretele de la palat 13.00 Telejurnal 14.30 Emisiune în limba maghiară 16.55 Drumul către Africa de Sud 17.25 Serial. Secretele de la palat 19.00 Telejurnal 20.10 Între bine și rău 21.10 Serial. Nebunii de pe Madison Avenue.

Marti 11 mai

6.00 Telejurnal 6.30 La prima oră 7.00 Trezirea la apel! 8.00 Telejurnal 9.10 Serial. Don Juan îndrăgostit 11.15 Echipa verde 11.45 Serial. Secretele de la palat (R) 13.00 Telejurnal 13.45 Pur și simplu delicios 14.30 Rom european 15.00 Emisiune în limba maghiară 16.00 **Atunci și acum** 16.55 Drumul către Africa de Sud 17.30 Serial. Secretele de la palat 19.00 Telejurnal 20.10 Film. Lancea ruptă 21.55 Serial. Creaturi ucigăse 23.15 Film. Omul din umbră.

Marian Voicu la emisiunea „Atunci și acum”

Miercuri 12 mai

6.00 Telejurnal 7.00 Trezirea la apel! 8.00 Telejurnal 9.10 Serial. Don Juan îndrăgostit 10.15 Tezaur folcloric 11.45 Serial. Secretele de la palat 13.00 Telejurnal 14.30 Oameni ca noi 15.00 Convingeri 16.00 Generația contra 16.55 Drumul către Africa de Sud 17.30 Serial. Secretele de la palat 19.00 Telejurnal 20.10 Film. Matematica sufletului 22.00 Serial. Creaturi ucigăse 23.15 Film. În rolul victimei.

Joi 13 mai

6.00 Telejurnal 7.00 Trezirea la apel! 8.00 Telejurnal 9.10 Serial. Don Juan îndrăgostit 10.40 Lumină pentru eroii neamului 11.50 Serial. Giuvaierul palatului 13.00 Telejurnal 14.30 Emisiune în limba germană 16.00 Interes general 17.25 Serial. Secretele de la palat 19.00 Telejurnal 20.10 Arena publică 21.25 Ochiul magic 22.00 Serial. Dr. House.

Vineri 14 mai

6.00 Telejurnal 7.00 Trezirea la apel! 8.00 Telejurnal 9.10 Serial. Don Juan îndrăgostit 10.15 Garantat 100% 11.50 Serial. Secretele de la palat 19.00 Telejurnal 13.45 Pur și simplu delicios 14.00 Tribuna partidelor parlamentare 15.30 M.A.I. aproape de tine 16.00 Leomania 16.55 Magazin UEFA 17.30 Serial. Secretele de la palat 19.00 Telejurnal 20.10 O dată-n viață 22.00 Serial. CSI-Crime și investigații 23.15 Film. Rondul de noapte.

Sâmbătă 15 mai

6.00 Pro patria 6.25 Cântecul amintirii...amintirile cântecului (R) 7.25 Spectacolul lumii 8.00 Desene animate 9.00 Arca lui Noe 10.00 Serial. Hannah Montana 11.00 Vedeta familiei 12.00 Europa ne privește 13.00 Telejurnal 13.55 Formula 1. Calificări pentru marele Premiu al Principatului Monaco 15.20 Iubiri dincolo de ecran 16.00 Călător pe viață 16.35 Teledicționar 17.30 Tezaur folcloric 19.00 Telejurnal 20.10 Oslo, venim! 22.00 Serial. Familia Simpson 23.35 Film. Războiul dragonului negru.

Duminică 16 mai

6.10 Universul credinței 8.00 Desene animate 9.00 Spune-mi ce te doare 9.40 Ca la carte 10.30 Viața satului 12.00 Agenda politică 13.00 Telejurnal 13.55 Formula 1. Marele Premiu al principatului Monaco 16.00 Supermarket de divertisment 17.00 Telejurnal 17.10 Supermarket de divertisment 19.00 Telejurnal 20.10 Film. Războiul sexelor pe Wall Street 22.00 Garantat 100% 23.00 Serial. Agenția PSYCH.

TVR 2

Luni 10 mai

6.00 Serial. Centrul de frumusețe 7.00 Film. Părinți ideali (R) 9.00 Telejurnal 9.15 Serial. Berlin, Berlin 9.45 Întâlnire pe 2 11.00 Telejurnal 13.30 e Forum 14.00 Împreună în Europa 15.00 Serial. Centrul de frumusețe (R) 16.00 Serial. Asul din mânecă 17.10 Serial. Berlin, Berlin (R) 17.40 Serial. Miracole 18.15 Film. Jocuri măsluite 20.00 Arena leilor 21.00 Ora de știri 22.30 Serial. Atmosferă fierbinte.

Marti 11 mai

6.00 Serial. Centrul de frumusețe (R) 7.10 Film. Jocuri măsluite (R) 9.00 Telejurnal 9.15 Serial. Povești din Paris 11.00 Telejurnal 13.30 Tribuna partidelor parlamentare 14.00 Împreună în Europa 15.00 Serial. Centrul de frumusețe 16.00 Serial. Asul din mânecă 17.15 Serial. Povești din Paris (R) 17.50 Film. Din nou acasă 20.00 D'ale lu' Mitică 21.00 Ora de știri 22.10 Film. Insula comorii.

Miercuri 12 mai

6.00 Serial. Centrul de frumusețe 7.10 Film. Din nou acasă (R) 9.00 Telejurnal 9.15 Serial. Povești din Paris 9.45 Întâlnire pe 2. 11.00 Telejurnal 11.45 Rugby: Dinamo-CSU Aurel Vlaicu Arad 14.00 Împreună în Europa 15.00 Serial. Centrul de frumusețe (R) 16.00 Serial. Asul din mânecă 17.15 Serial. Povești din Paris (R) 17.50 Serial. Miracole 18.30 Film. Heidi, fetița munților 20.00 Bazar (R) 21.00 Ora de știri 22.10 Film. Păsări moarte.

Joi 13 mai

6.00 Serial. Centrul de frumusețe 7.10 Film. Heidi, fetița munților (R) 9.15 Serial. Povești din Paris 11.00 Telejurnal 11.45 Popasuri folclorice 13.30 Tribuna partidelor parlamentare 14.00 Împreună în Europa! 15.00 Serial. Centrul de frumusețe (R) 16.00 Serial. Asul din mânecă 17.15 Serial. Povești din Paris (R) 17.45 Serial. Miracole 18.15 Film. Heidi, fetița munților 20.00 Imaginea succesului 20.30 Dincolo de hartă 21.00 Ora de știri 22.10 Film. Dante 01.

Vineri 14 mai

6.00 Serial. Asul din mânecă 7.10 Film. Heidi, fetița munților (R) 9.00 Telejurnal 9.45 Întâlnire pe 2. 11.00 Telejurnal 11.45 Doi care doinesc (R) 12.15 Zestrea românilor (R) 13.30 Utopia 14.00 Împreună în Europa! 15.00 Polo 16.30 Baschet 18.30 șansă și ne-șansă 19.30 Pescar hoinar 20.00 Vrăjitorii lui Jamie Oliver 20.30 Lex et Honor 21.00 Ora de știri 22.05 Arme, trafic și rațiuni de stat.

Sâmbătă 15 mai

6.00 Popasuri folclorice (R) 7.00 ABC...De ce? 8.00 Atenție...copii 8.30 Liber pe contrasens 10.00 Rugby 12.00 Între cer și pământ 12.35 Atenție, se cântă! 14.00 Natură și aventură 14.30 Zestrea românilor 15.00 Polo 16.30 Imaginea succesului (R) 17.00 Serial. Profesoara detectiv 18.00 Lecția de ecologie 19.30 Serial. Să mănânce cozonaci! 20.00 Serial. Polițist prin timp 21.00 Ora de știri 22.10 Film. Iubire în război.

Ramona Păun prezintă „Popasuri folclorice”

Duminică 16 mai

6.00 Popasuri folclorice (R) 7.00 Natură și aventură (R) 7.30 Dincolo de hartă (R) 8.00 Motomagia 9.00 Ferma 10.00 Doi care doinesc 10.30 Pescar hoinar (R) 11.00 Serial. Piatra magică 11.35 H...ora prichindeilor 12.35 Film. Micul șantajist 14.30 Vrăjitoriile lui Jamie Oliver (R) 15.00 Polo 16.30 Atlas 17.00 Serial. Profesoara detectiv 19.30 Serial. Să mănânce cozonaci! 20.00 Serial. Eureka 21.00 Ora de știri 22.10 Film. Tinerete veșnică.

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

10 MAI, LUNI (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Montaj de muzică populară 17.55: Încheiere

11 MAI, MARTI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: „Din 4 colțuri ale lumii” 17.55: Încheiere

12 MAI, MIERCURI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

13 MAI, JOI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.40: Revista presei 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

14 MAI, VINERI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

15 MAI, SÂMBĂTĂ (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Reportaje, interviuri 17.25: Stele de cinci stele – emisiune de muzică ușoară 17.55: Încheiere

16 MAI, DUMINICĂ (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” – emisiune religioasă 17.00: Sinteza știrilor săptămânii 17.10: Retrospectiva săptămânii (spicuiri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

Emisiunea radiofonică în limba română este difuzată zilnic între orele 16.00–18.00, pe undele medii cu frecvențele de 1188 kHz și 873 kHz.

Ecranul nostru

miercuri, 12 mai 2010 (m1 ora 14.00)
Reluare: vineri, 14 mai 2010 (m2 ora 9.25)

Programul prevăzut pentru săptămâna viitoare:

Săptămâna viitoare vom relata despre procesul penal pe problema etnobusiness-ului care s-a intitulat redactorului șef al Foi Românești, Eva Iova, de către Autogovernarea Românească pe Capitală. Procesul a avut loc săptămâna trecută la Tribunalul Orășenesc din Jula. În a doua parte a emisiunii vă invităm într-un mic sătuleț din bihorul unguresc, la Veherd.

Realizator: Tiberiu Boca

Cazare ieftină la Centrul Cultural Românesc din Jula

Liceul „N. Bălcescu”, Școala Generală și Căminul de Elevi din Jula funcționează într-o clădire impozantă. Instituția oferă cazare la nivel superior și îndeplinește și funcția de Centrul Cultural Românesc pentru comunitatea românească din Ungaria.

În cadrul centrului dispunem de 5 camere de oaspeți cu câte 2 paturi și 5 camere cu câte 3 paturi. Acestea pot fi închiriate pe parcursul întregului an. Fiecare cameră are baie separată și un mic balcon.

Contacte și informații:

e-mail: romiskgvula@freemail.sulinet.hu
telefon: +36/30-692-7359

De vânzare casă familiară în centrul comunei Chitighaz, str. Úttörő nr. 69, în apropierea școlii românești. Trei camere, încălzire cu convectoare (gaz) + șemineu, baie, WC separat, anexe, grădină îngrijită, suprafață totală 1388 m². Preț 5,2 milioane Ft. Contact: +36-1/786-3698.

Vând teren îngrădit pentru construcții la Jula, lângă poiana Dürer, într-o zonă rustică în dezvoltare, potrivit pentru întreprinderi turistice. Terenul are o suprafață de 10.444 m². Contact: +36-70/701-9286.

Apariția săptămânalului „Foaia românească” este finanțată de:
Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”;
Departamentul pentru Relațiile cu Românii de Pretutindeni, din București;
Secretariatul de Stat pentru Politică Națională și Minoritară, din Budapesta

Serbare de absolvire la Liceul „N. Bălcescu” din Jula

La 1 mai a început şirul serbărilor de absolvire ale liceelor şi şcolilor medii din Ungaria. Un asemenea eveniment a avut loc sâmbătă, în curtea şcolii din Jula, când s-au adunat peste o mie de persoane la serbarea de rămas bun a promoţiei 2006–2010 a Liceului „N. Bălcescu” din Jula. Curtea şcolii a fost plină de părinţi, bunici, rude, venind să sărbătorească absolvenţii, care au ajuns în pragul de trecere din băncile şcolii în şcoala vieţii.

În toamna anului trecut, în curtea şcolii a fost sădit un copac în cinstea aniversării a 60 de ani de la înfiinţarea Liceului „N. Bălcescu” din Jula. Atunci, copacul a fost sădit de cei mai vârstnici elevi din prima promoţie a şcolii şi de cea mai mică elevă a şcolii generale de azi. Acest copac a devenit

purător al mai multor simboluri. Simbolizează legătura dintre diferitele generaţii, dintre trecut, prezent şi viitor. „Cum rădăcinile lui se adâncesc, în aşa fel să se întărească rădăcinile absolvenţilor şi să li se îndeplinească toate visele lor”, le-a dorit directoarea *Maria Gurzău Czeglédi* celor 53 de absolvenţi în cuvântarea sa festivă. Directoarea le-a mai atras atenţia tinerilor să nu uite de limba maternă, de învăţăturile de la şcoală. În minutele când diriginta clasei a 12-a A, *Mariana Oros Martin* şi diriginta clasei a 12-a B, *Andreea Cefan Santău* şi-au luat rămas bun de la clasa lor, depănând amintiri plăcute, elevii au trăit clipe emoţionante. În ceasul despărţirii de liceu, în cadrul unui program literar, absolvenţii au recitat poezii dedicate mamelor. După

acest montaj literar, directoarea instituţiei a înmănat premii acelor tineri care au depus o muncă fructuoasă în decursul celor patru ani.

Placheta „Bălcescu” a fost înfiinţată în anul 1984 de doamna *Lucia Borza*. Dânsa a avut dorinţa ca această plachetă să fie înmănată celui mai eminent elev, care a depus eforturi pentru păstrarea limbii şi culturii româneşti. Anul acesta, Placheta „Bălcescu” i s-a acordat acelei eleve care timp de 12 ani a ajuns rezultate exemplare la învăţătură, iar la concursul naţional din limba şi literatura română (OKTV) a obţinut locul întâi. Ea se numeşte *Emese Boda* (12/A). Placheta „Pro discipulis” a fost înmănată elevei *Estera Martin* (12/A). Din clasa a 12-a B a fost distins cu Placheta „Bălcescu” elevul *Gheorghe Berényi*,

care pe lângă rezultatele bune obţinute la învăţătură a fost membru activ al echipei de păstrare a tradiţiilor a liceului. Corpul didactic a decis ca elevul *Daniel Pilan* (12/B) să primească pentru succesele obţinute la învăţătură Placheta „Pro discipulis”. *Roland Kerek* (12/A), protagonistul pieselor de teatru amator româneşti a fost distins cu premiul Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria şi cu premiul profesoarei de matematică *Ana Crişan*, care a înfiinţat o distincţie pentru cel mai bun absolvent la matematică. *Ákos Sabău* (12/B) a fost distins pentru cultura românească cu premiul Fundaţiei „Pentru Cultura Română din Ungaria”. Profesoara *Iuliana Jurău Rad* a întemeiat, cu mulţi ani în urmă, o plachetă, care i se acordă elevului cu cea mai bună conduită. În

cazul acestei plachete nu se consideră chiar în aşa mare măsură rezultatele obţinute la studii, ca şi conduita, morala. *Aurica Lasc* (12/A) şi *Mariana Bohac* (12/B) au primit placheta profesoarei Rad. Plachetele au fost înmănate de directoarea liceului şi de *Ana Rocsin Nagy*, preşedinta Fundaţiei „Pro Discipulis”.

După serbarea festivă, absolvenţii şi-au luat rămas bun de la dascălii lor, care timp de patru ani au jucat un rol hotărâtor în formarea lor. Festivitatea de absolvire va rămâne mereu în memoria tinerilor, mulţi dintre oaspeţi înregistrând aceste momente de neuitat. Serbarea a inclus şi ineditul moment al aruncării baloanelor colorate în aer. Pentru o clipă, tineri şi mai puţin tineri, şi-au ridicat ochii spre cer, gândindu-se la vesele lor. **Ana Cioca**

Mai multe imagini pe www.foaia.hu

FOAIA
românească
7 mai 2010
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă şi cărţi „NOI”. Director: Eva Iova. Colectiv redacţional: Rita Păţcaş, Anca Liana Butar, Ana Cioca Czesznak. Tehnoredactor: Ştefan Mihailov. Informatician: Ioan Ruja. Editura şi redacţia: 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789 Fax: (66) 463-152, E-mail: foaia@foaia.hu, Editor responsabil: Dr. Ioan Ciotea, preşedinte, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Schneider Nyomda Kft, 5700 Jula, str. Károlyi M. nr. 7. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în judeţele Bács-Kiskun, Bichiş şi Csongrad se efectuează la oficiile poştale, iar în celelalte judeţe la adresa redacţiei atât personal, cât şi prin cec poştal. Abonamentele pe anul 2010: 3 luni 1050 forinţi; 6 luni 2100 forinţi; 1 an 4200 forinţi.